

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Waldorfská základní škola Dobromysl

Část I – Obecné informace

3. verze dokumentu platná od 1.9.2017

ČÁST I – OBECNÉ INFORMACE

ČÁST I – OBECNÉ INFORMACE	0
1. FORMÁLNÍ ÚDAJE	3
NÁZEV ŠVP	3
PŘEDKLADATEL	3
ZAKLADATELÉ	3
PLATNOST DOKUMENTU	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠVP WALDORFSKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA DOBROMYSL O.P.S.	5
2.1. ZAMĚŘENÍ WALDORFSKÝCH TŘÍD	5
2.1.1. KDO JSME A CO CHCEME.....	5
1.1.1.1. TŘÍDNÍ UČITEL.....	6
KOLEGIUM UČITELŮ	7
ZPŮSOB VYUČOVÁNÍ	7
<i>Hlavní vyučování</i>	7
<i>Cizí jazyky</i>	8
<i>Umění a pohyb</i>	9
VĚKOVÉ CHARAKTERISTIKY ŽÁKA	9
<i>První tři školní roky</i>	9
<i>Dítě po devátém roce</i>	9
<i>Dítě po dvanáctém roce</i>	10
RODIČE A JEJICH SPOLUPRÁCE SE ŠKOLOU.....	10
STÁLÉ PROJEKTY WALDORFSKÝCH TŘÍD.....	11
WALDORFSKÁ DRUŽINA	11

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
KOMPETENCE K UČENÍ	12
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	12
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	13
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.....	13
KOMPETENCE OBČANSKÉ	14
KOMPETENCE PRACOVNÍ	15
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	16
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	16
UČEBNÍ PLÁN	17
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	17
TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE PRO PRVNÍ STUPEŇ, ROZDĚLENÍ NA EPOCHY A VEDLEJŠÍ HODINY	19
TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE PRO DRUHÝ STUPEŇ, ROZDĚLENÍ NA EPOCHY A VEDLEJŠÍ HODINY	20
HODNOCENÍ ŽÁKŮ	21
HODNOCENÍ ŽÁKŮ	21

1. **FORMÁLNÍ ÚDAJE**

NÁZEV ŠVP

Školní vzdělávací program Waldorfská základní škola Dobromysl

PŘEDKLADATEL

Název školy: Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s.

Adresa školy: Husova 1126/43, 301 00 Plzeň

IČO: 018 111 93

IZO: 181 049 473

RED-IZO: 691 005 648

Kontakt:

tel: 773 900 973

e-mail: skola@skoladobromysl.cz

www.skoladobromysl.cz

Ředitel školy: Ing. Silvie Kubová

ZAKLADATELÉ

- WALDORF PLZEŇ o.s., Klatovská třída 1701/75, 301 00 Plzeň, IČ 22667580
- Jana Dobrá, Náměstí T.G.M. 1, 334 41 Dobřany
- Ing. Karolina Honlová, Pod Všemi svatými 117, 301 00 Plzeň
- Vladimír Hrůza, Klatovská 75, 301 00 Plzeň
- Mgr. Alena Hrůzová, Klatovská 75, 301 00 Plzeň
- Ing. Tomáš Kuba, Mikulovská 1208/134, 323 00 Plzeň
- Ing. Silvie Kubová, Mikulovská 1208/134, 323 00 Plzeň
- Alena Maturová, Minská 521/6, 322 00 Plzeň
- Mgr. Zuzana Peksová, Plzeňská 892, Dobřany 334 41
- Mgr. Eva Půtová, Nepomucká 197, Přeštice, 334 01

- Mgr. Vladimíra Zieglerová, Všenice 89, p. Břasy 1, 338 24

Kontakt:

e-mail: zakladatele@skoladobromysl.cz

PLATNOST DOKUMENTU

2. verze dokumentu platná od 1.9.2017

ČÁSTI DOKUMENTU

Část I – Obecné informace

Část II – Předmětová část

Část III – Očekávané výstupy žáků a učivo – tabulky

Část IV – Minimální úroveň očekávaných výstupů žáků a učivo v rámci podpůrných opatření - tabulky

Školní vzdělávací program byl projednán školskou radou na jejím zasedání dne

.....
razítko školy

.....
podpis ředitele

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP WALDORFSKÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA DOBROMYSL O.P.S.

3.1. ZAMĚŘENÍ WALDORFSKÝCH TŘÍD

3.1.1. KDO JSME A CO CHCEME

Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s. se svou koncepcí řídí obecnými principy waldorfské pedagogiky. Myšlenky filosofa a pedagoga Rudolfa Steinera tvůrčím způsobem rozvíjejí vzhledem k místním, časovým a kulturním podmínkám, v nichž jsou provozovány. Poskytují vzdělání dětem od 1. do 9. ročníku. Absolventi waldorfských tříd mohou pokračovat ve vzdělávání na Waldorfském lyceu nebo kterékoliv střední škole či odborném učilišti. Škola je členem Asociace waldorfských škol České republiky.

Naším hlavním cílem je rozpoznat možnosti, vlohy a nadání každého dítěte, pomáhat mu v poznávání světa a sebe sama tak, aby se vzděláváním a výchovou stávalo svobodným člověkem, samostatným a zodpovědným za sebe a svět. Největší důraz klademe na to, aby děti v průběhu svého školního působení, ale i po něm, měly touhu po dalším vzdělávání. Ve vzdělávání odpovídajícím individuálním možnostem a věkovým stupňům dítě poznává a prožívá svět přírody, svět lidí a svět duchovní kultury, učí se chápat smysl poznatků. Osvojuje si mateřský jazyk a cizí jazyky, poznává vědy o přírodě, společnosti, základy umění, což spolu s tělovýchovnou, pracovní a uměleckou činností umožňuje jeho zdravý tělesný, duševní a duchovní růst, rovnovážný rozvoj rozumu, citu a vůle.

Základem života waldorfských tříd je společenství žáků, učitelů a rodičů, a proto je nutné neustále udržovat a rozvíjet vzájemný kontakt a spolupráci s rodinami žáků. Je žádoucí, aby během základní školy provázal dítě po celou dobu jeden třídní učitel, který vyučuje obvykle všechny hlavní předměty v epochách. V tomto ohledu kladou waldorfské třídy mnohem větší nároky jak na učitele, tak i na rodiče žáků. Učitel, který velmi dobře zná své žáky, může lépe napomoci rozvinout všechny vlohy svých žáků do té míry, aby byli v dospělosti schopni vlastní orientace, samostatného, odpovědného a sociálně pozitivně zaměřeného jednání a myšlení. To umožňuje výchovu založenou na podrobném poznání osobnosti každého dítěte, citlivé reagování na všechny pozitivní změny i krize v jeho vývoji.

Waldorfská pedagogika je založena na zákonitosti vývojových fází dítěte a mladého člověka, proměn a rozvoje jeho vztahu ke světu a jeho schopnosti učit se. Vzdělávací program, metody a obsahy výuky jsou přizpůsobeny tomuto vývoji a sestaveny dle postupně se rozvíjejících schopností a potřeb dítěte. Cílem výuky a výchovy dítěte je jeho všestranný rozvoj nejen v teoretických, ale i praktických a uměleckých oborech. Schopnosti, nadání i podmínky ke vzdělávání každého dítěte jsou odlišné. Rozmanitost nabídky předmětů umožňuje každému dítěti najít pro sebe v učebním programu něco, v čem bude mít šanci vyniknout – stírají se tak rozdíly mezi méně a více nadanými nebo zručnými. Výkony žáků pak nejsou motivovány známkovým hodnocením, ale prožitkovým charakterem výuky, který vzbuzuje živý zájem o probíranou látku.

Žijeme v době velmi bouřlivého rozvoje naší civilizace. Nemalou měrou k němu přispívá i závratné tempo vývoje informačních technologií. Na jedné straně je velmi snadné vyhledat téměř jakoukoliv požadovanou informaci, na straně druhé se vývoj mění takovým tempem, že získaný

poznatek stárne a je nutné jej neustále aktualizovat. Tradiční přístup ke vzdělání – vybavit jednou provždy žáka veškerým teoretickým poznáním o světě a společnosti, v níž žije – se tedy v dnešní době ukazuje jako překonaný. Do popředí vstupují lidské vlastnosti – zodpovědnost, kreativita, zájem o věc, spolehlivost. A to jsou oblasti, na které se waldorfská pedagogika zaměřuje.

Obsah vzdělávání, osvojování poznatků, znalost faktů a s nimi spojených dílčích dovedností a návyků nejsou chápány jako cíl vzdělávání. Vzdělávací program nenadřazuje žádný předmět či skupinu předmětů nad druhé, všechny předměty jsou určeny pro všechny žáky základního vzdělávání - dívky se tak učí práci se dřevem a kovem, chlapci pletou, háčkují, atd. Smyslem je dát všem dětem široký základ - každý z předmětů rozvíjí dílčí aspekty široké palety lidských kvalit. V programu je zohledňováno co možná největší prolínání jednotlivých témat. Ve vyučování je snaha stavět mosty mezi jednotlivými obory a předměty, představovat dětem svět ve vzájemných vztazích a ve vztahu k člověku.

Oproti běžným školám se žáci se učí od první třídy dva cizí jazyky, hrát na flétnu, podporujeme umělecké a řemeslné činnosti. Přírodovědné předměty, jako je fyzika nebo chemie, vyučujeme zejména fenomenologickým způsobem, kdy žákům předkládáme problém, například formou pokusu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se samostatně nebo s pomocí pedagoga snažili k novým poznatkům dospět vlastním uvažováním, pozorováním, měřením či výpočtem. Tato metoda představuje návrat k původnímu autentickému poznávání světa člověkem a podněcuje aktivitu a samostatné myšlení žáků.

Tvorba vzdělávacího programu, rozvrh hodin i výběr témat v jednotlivých vyučovacích předmětech se snaží přihlížet k rytmickému průběhu školního roku, týdne, dne a odpovídat přirozeně odůvodněnému střídání klidu, ochoty vnímat a potřeby pohybu. Uspořádání teoretických, uměleckých a prakticky zaměřených vyučovacích předmětů umožňuje střídání jednotlivých činností, což pomáhá zpracování učební látky a jejímu trvalému osvojení.

Metodika vyučování a učení se tedy staví na rytmickém sledu tří fází každého samostatného procesu – poznání, porozumění a osvojení obsahu.

1.1.1.1. TŘÍDNÍ UČITEL

Waldorfská pedagogika staví na velké autoritě třídního učitele. Třídní učitel má nelehký úkol poskytnout své třídě od počátku laskavé a pevné vedení, které bude respektovat jak celkový vývojový stupeň třídy, tak potřeby jednotlivých žáků a umožní každému činit pokroky na jeho cestě a zažívat námahu i radost z úspěchu. K tomu si musí učitel učinit jasnou představu o vývojových potřebách dětí v konkrétních podmínkách třídy. Proto je důležité, aby učitel mohl svou třídu provázet co nejdéle dobu.

Je možné a dokonce žádoucí, aby učitel učil ve své třídě všechny předměty hlavního vyučování déle než pouze na prvním stupni. Je průvodcem dětí, jejich rádcem a uvádí je do různých oborů poznání, které jim zprostředkovává umělecky tak, aby v nich probouzel zájem a nadšení. Staví tak před děti obraz člověka, který je schopen se vypořádat s nejrůznějšími výzvami. Později však je třídní učitel doplňován odbornými učiteli, specialisty, až postupně v deváté třídě převládá vyučování odbornými učiteli.

Učiteli musí být zajištěn volný prostor pro vlastní originální a tvůrčí zpracování učební látky v rámci dodržení cílů vzdělávacího programu. V rámci celoživotního vzdělávání se učitelé vzdělávají pro tyto úkoly také na seminářích garantovaných Asociací waldorfských škol ČR.

KOLEGIUM UČITELŮ

Pro samosprávné řízení a vnitřní atmosféru waldorfských tříd jsou důležité pedagogické konference, které se konají každý týden a jejichž úkolem je vzájemná porada učitelů o otázkách výchovy a vzdělávání, zabývají se vlastní pedagogickou činností učitelů a problémy jednotlivých tříd a žáků. Konference jsou také místem dalšího vzdělávání učitelů školy.

ZPŮSOB VYUČOVÁNÍ

Vyučování školy je na obou stupních rozčleněno do třech základních předmětů:

1. hlavní vyučování,
2. cizí jazyky,
3. umění a pohyb.

Hlavní vyučování

Specifikou waldorfských tříd je epochové vyučování, které se uskutečňuje každodenně v prvních 110 minutách. V této části výuky, souhrnně nazvané **hlavní vyučování**, jsou vyučovány vzdělávací oblasti nebo přímo vzdělávací obory český jazyk, matematika a její aplikace, člověk a jeho svět, člověk a společnost, člověk a příroda, informační a komunikační technologie, případně některé výstupy oboru Výchova ke zdraví. Zejména v nižších ročnících je v rámci hlavního vyučování vyučováno i kreslení forem, které je chápáno především jako příprava pro psaní.

Po určitý časový úsek, většinou 3 – 4 týdny, probíhá tzv. **epocha**, ve které převažuje jeden ze vzdělávacích oborů. Tento úsek má dané téma, uvedené v tematickém plánu pro daný ročník, který je navázaný na předmětovou část ŠVP. Tam, kde je to vhodné, může v rámci jedné epochy plnit výstupy více oborů, například na prvním stupni může v epoše docházet k prolínání výstupů z oborů český jazyk a člověk a jeho svět tak, aby výuka dětem dávala souhrnný pohled na danou problematiku. Ve vyšších ročnících může dojít například k prolínání výstupů matematiky a fyziky, zeměpisu a dějepisu, zeměpisu a přírodopisu a podobně.

Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s.

Kromě epochového vyučování jsou přidávány do všech ročníků v rámci Hlavního vyučování procvičovací hodiny o délce 45 minut, které slouží především k procvičení a upevnění učiva probíraného v epochách, případně některé učivo hlavního vyučování může být v daném ročníku vyučováno částečně nebo zcela neepochově.

Velmi dobře a účelně jsou při konkretizaci učebních obsahů využity mezipředmětové vazby. Výuka v epochách umožňuje probrat větší uzavřené celky a do hloubky se ponořit do probírané látky. Žáci tak mají možnost lépe chápat souvislosti a odnést si z epochy silný a ucelený zážitek. Poznátky pak lépe ukládají do dlouhodobé paměti.

Denní epochový blok přitom není jednotvárný. Začíná uměleckou částí, která má děti probudit a zaktivizovat. Dále se v něm střídají činnosti k procvičování učiva, výklad, řešení problémů, objevování, zápis do sešitů a končí zpravidla vyprávěním učitele, které podává žákům obrazy přiměřené jejich věku a tématům ve výuce.

Děti si vedou epochové sešity, do nichž podrobně zaznamenávají probírané učivo a které bývají často bohatě ilustrovány. Epochové sešity slouží v následujících letech jako učebnice a na jejich tvorbu je kladen velký důraz.

Rozčlenění učiva hlavního vyučování do epoch a procvičovacích hodin a plnění výstupů z nich navrhuje třídní učitelé před začátkem školního roku do tematického plánu. Náplň epoch a jejich pořadí připravují třídní učitelé také s ohledem na specifika dané třídy, svůj osobní vztah k látce, vhodnost pro určité období atd. Spolupracují přitom s předmětovými komisemi a s odbornými učiteli. Tematické plány na daný rok a jejich změny schvaluje pedagogická rada školy. V odůvodněných případech se tematické plány mohou odchýlit od časových dotací a výstupů, plánovaných pro daný ročník, je-li to v zájmu výuky a neohrozí-li to splnění časových dotací a výstupů za celý stupeň.

Cizí jazyky

Předmět **cizí jazyky** realizuje vzdělávací obor cizí jazyk a další cizí jazyk. V případě naší školy se jedná o angličtinu a němčinu. Předmět cizí jazyky je vyučován mimo epochu v běžné vyučovací hodině v hodinové dotaci určené pro každý předmět a ročník v ŠVP.

Umění a pohyb

Obory umění a kultura, člověk a zdraví, člověk a svět práce jsou vyučovány v rámci předmětu **umění a pohyb**. Jako specifikum waldorfské školy jsou v rámci tohoto předmětu vyučovány kreslení forem a eurytmie. Předmět umění a pohyb je realizován převážně běžnými 45 minutovými vyučovacími hodinami, v některých případech zdvojenými. Rozčlenění těchto hodin je dáno tematickým plánem daného ročníku, jejich rozmístění v rámci týdenního vyučování se upřesňuje rozvrhem.

Učební látku si mohou žáci osvojovat také vlastní samostatnou prací formou projektů a ročníkových prací, které kromě jiného předpokládají tvůrčí zpracování obsahů učiva.

Velký význam je přikládán ročníkovým pracím v 1. pololetí devátého ročníku, které žáci veřejně prezentují a obhajují také za účasti rodičů

VĚKOVÉ CHARAKTERISTIKY ŽÁKA

Aby vyučování dítě oslovilo, musí se učitel zaměřit nejen na různé složky osobnosti, ale také respektovat vývojové stadium, ve kterém se dítě nachází. Waldorfská pedagogika rozlišuje tři období ve vývoji člověka od narození do první dospělosti (do 19–21 let). Doba devítiletého vzdělání je zhruba dobou druhého životního období, tedy od 6–7 let věku do puberty.

Vnitřní aktivita dítěte se v tomto období rozvíjí ve vytváření myšlenkových obrazů a představ. Vůči svému okolí se dítě nejvíce otevírá slovu, řeči. Dětem je třeba hodně vyprávět (pohádky, bajky, legendy, pověsti atd.) a také učební látku proměnit ve vyprávění.

Pro zdravý vývoj dítěte tohoto období má velký význam rytmus: časový rytmus školního dne, týdne, rytmus slavností, rytmické pohybové aktivity využívané při učení, rytmus v hudbě, zpěvu, řeči (recitaci), v tělovýchově.

Pro zdravý duševní i tělesný vývoj dítěte je škodlivé, když se předčasně zavádí do učení abstraktní myšlení. Je to rozhodující životní období pro rozvoj paměti.

Uvnitř období devítileté školní docházky lze rozeznávat tři vývojové fáze:

První tři školní roky

Dítě ještě není zralé, aby přijímalo abstraktní představy a aby si je osvojovalo v namáhavých školních hodinách. V první třídě dítě přijímá nové podněty ještě především napodobováním. Hlavní metodou vyučování je rozvíjení fantazie, osvojování si poznatků prostřednictvím myšlenkových obrazů obsažených ve vyprávění. Vyprávění nesmí být abstraktní, ale plné fantazie, živé a s dějem.

Dítě po devátém roce

Devátý rok je rokem veliké změny v citovém postoji. Dítě má pocit, že svět stojí proti němu, prožívá silně jeho špatné stránky. Pociťuje strachy, stává se kritickým; poprvé prožívá samo sebe vzhledem k vnějšímu světu. Autorita, kterou dosud následovalo, je vystavena pochybnosti. Vytváří se nový postoj k autoritě. Dítě by mělo poznat a prožít, že uctívaný dospělý sám uznává vyšší autoritu. Mohou to být postavy, které vynikají nad

obyčejnými lidmi – hrdinové z mytologie, historie, osobnosti z dějin vědy, umění, náboženství. Dítě by nyní mělo získat ne dosud vědecký, ale spíše umělecky prožitý vztah k přírodě, obraz o postavení člověka v celku přírody.

Dítě po dvanáctém roce

Prepuberta je začátkem úplného oddělení vlastní osoby od vnějšího světa. Vnitřní aktivita je zaměřena k jeho dobývání. Vztah ke světu se stává agresivním. Probouzí se i sociální prvek, vytvářejí se party. Znakem tohoto věku je tajuplné snění, klábosení, hihňání, náladovost, nesnášenlivost vůči dospělým. U děvčete dochází s tělesným zráním k únavě, zmenšení objektivní schopnosti výkonu (i učebního), ke špatným náladám, depresím. U chlapce je tomu obráceně. Překypuje vitalitou a zbavuje se přemíry svých sil v různých aktivitách, nezřídka svévolných. Toto složité období vyžaduje velké nasazení a takt od učitelů i od rodičů.

Ve výuce jsou předkládána témata tak, že žákům umožňují projevit vlastní názor, svůj postoj. Jsou vedeni k týmové i samostatné práci. Po dvanáctém roce pracuje učitel vědomě na posilování vůle, zejména v předmětech výchovného charakteru.

RODIČE A JEJICH SPOLUPRÁCE SE ŠKOLOU

Pro zdravý vývoj osobnosti dítěte je důležité, aby rodiče měli pochopení a porozumění pro pedagogiku i pro individuální výchovná opatření učitelů, aby se učitelé orientovali ve speciální situaci každého dítěte a co nejlépe znali i jeho domácí zázemí. To platí hlavně o třídních učitelích, kteří mohou informovat ostatní pedagogy na pedagogických konferencích, jež probíhají každý týden, a v osobních rozhovorech.

Spolupráce se uskutečňuje častým kontaktem mezi rodiči a učiteli, především třídními učiteli, prostřednictvím pomoci rodičů při řešení výchovných a vzdělávacích úkolů školy, při jejím materiálním zdokonalování a vybavování apod.

Informace o principech waldorfské pedagogiky, mohou zájemci z řad rodičů získávat formou samostatných přednášek či besed. Mnoha aspekty se také zabývá třídní učitel na četných rodičovských schůzkách, při individuálních rozhovorech a konzultacích napomáhá rodičům v chápání vyučovacích postupů a metod práce. Neméně důležitý je také potřebný podíl rodičů na přípravě třídních a školních akcí, výletů, škol v přírodě, slavností školy a podobně.

Několikrát v roce mají rodiče příležitost zúčastnit se veřejných i neveřejných vystoupení žáků. Pořádáme společně s rodiči a přáteli školy Michaelskou a Martinskou slavnost, Adventní spirálu, Jarní a Svatojánskou slavnost. Na závěr roku pořádá škola Akademii, přehlídku umělecké práce jednotlivých tříd za celý školní rok.

Rodiče se mohou stát členy spolku Waldorf Plzeň, které iniciovalo založení waldorfských tříd. Tento spolek se školou nadále úzce spolupracuje, podporuje její projekty, hmotně zajišťuje potřeby tříd.

O výsledcích vzdělávání svých dětí jsou rodiče informováni v pravidelných intervalech na třídních schůzkách. Frekvenci schůzek si domlouvá třídní učitel na začátku roku s rodiči, nejčastěji v rozsahu 4-6 týdnů. Mohou si také domluvit osobní konzultaci s třídním učitelem v rámci konzultačních hodin i mimo ně. Rodiče také mohou využívat ke komunikaci telefon či mailovou poštu.

Vzhledem k tomu, že jsou waldorfské třídy postaveny z velké části na spolupráci s rodiči, jsou tito více či méně angažovaní a pomáhají při organizaci jarmarků i dalších ročních slavností. Pomáhat chodí i do vyučování – například při výuce pletení, háčkování, či práce s vlnou.

STÁLÉ PROJEKTY WALDORFSKÝCH TŘÍD

Michaelská slavnost : Slavnost při příležitosti svátku sv. Michaela. Jde o pomyslný boj s drakem – o prokázání odvahy. Tato slavnost je nejčastěji pořádána v odpoledních hodinách, kdy v různých disciplínách žáci prokazují svoji vůli a odvalu. Nižší třídy navíc absolvují cestu za drakem.

Martinská slavnost : Slavnost při příležitosti svátku sv. Martina. Ústředním tématem je soucit, nesobeckost a štědrost. Slavnost organizují rodiče s dětmi a učiteli buď samostatně po třídách, nebo společně. Starší žáci často pomáhají s přípravou.

Adventní spirála : Slavnost na začátku adventu symbolizující cestu ke světlu. Většinou si ji organizuje každá třída sama.

Jarní slavnost: Slavnostní průvod jednotlivých tříd většinou prvního stupně u příležitosti vítání jara a zahánění zimy, vynášení Moreny a další lidové zvyky.

Svatojánská slavnost: Společné setkání tříd a rodičů spojené s uměleckým vystoupením.

Akademie : Přehlídka umělecké práce jednotlivých tříd

Mimo tyto tradiční slavnosti pořádají jednotlivé třídy samostatné projekty. Pátý ročník se účastní Řeckých olympijských her pořádaných Asociací waldorfských škol. V osmém či devátém ročníku zpracovávají žáci ročníkové práce na vybrané téma.

WALDORFSKÁ DRUŽINA

Waldorfská družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí děti ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet jejich kulturní potřeby a rozmanité zájmy.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní družina funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. Družina pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Výchovné strategie:

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Podporujeme různé přijatelné způsoby k dosažení cíle
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- Na konci 8.třídy žáci zpracovávají ročníkovou práci na téma, které si zvolili, a kterou prezentují před učiteli, rodiči a veřejností
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Žáky vedeme k sebehodnocení a úctě k práci druhých.
- Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
- Učíme žáky trpělivosti a povzbuzujeme je
- Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost.
- Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme „svůj“ pedagogický obzor.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výchovné strategie:

- Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení si dokázali obhájit
- Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže).
- Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
- Učitel umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- Podporujeme originální (netradiční) způsoby řešení problémů

- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- Starší žáci se stávají „patrony“ mladších žáků, pro které pořádají soutěže, divadelní představení a slavnosti
- Při výuce i mimo vyučování vytváříme pro žáky příležitosti k vzájemné spolupráci a týmovému řešení úkolů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Výchovné strategie:

- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Učitel žákům umožňuje, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- Podporujeme přátelské vztahy a pomoc ve třídách i mezi třídami
- Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- Organizujeme školní akce, při kterých vzájemně spolupracují nižší a vyšší ročníky
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných učeben
- Od první třídy vyučujeme dvěma cizím jazykům
- Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
- Podporujeme komunikaci s jinými školami (Olympiády, Divadelní festival Wald. škol, výměnné pobyty u nás i v zahraničí)
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.
- Podporujeme komunikaci s jinými partnerskými waldorfskými školami
- Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Výchovné strategie:

- Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení.
- Podporujeme integraci žáků se vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- Podporujeme nesobecké chování, ochotu vytvořit něco pro druhé a schopnost rozdělit se

- Podporujeme přátelské vztahy a pomoc ve třídách i mezi třídami
- Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech.
- Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídání rolí ve skupině.
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

Výchovné strategie:

- Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování.
- Jsou respektovány individuální rozdíly (národnostní, kulturní).
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- Netolerujeme sociálně patologické, vulgární, agresivní a nezdvořilé projevy chování
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – lékařů, speciálních pedagogů, výchovných poradců apod.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv - příčinu
- V hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- Je kladen důraz na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedinec
- Žáky vedeme k třídění odpadů
- Při pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby
- Žáky zapojujeme do mezinárodních projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních směrnících školy
- Respektujeme osobnost žáka, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

KOMPETENCE PRACOVNÍ

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Výchovné strategie:

- Od prvního ročníku mají žáci pracovní činnosti, ve vyšších ročnících se přidávají dílny a řemeslné epochy
- Při všech činnostech jsou žáci vedeni k dokončování svých prací a respektování práce druhých
- Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- Výuka je doplněna praktickými exkurzemi do řemeslných dílen, výrobních podniků i středních škol
- V průběhu školní docházky žáci poznávají různé profese a připravují se na budoucí povolání
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- Individuálním přístupem a spoluprací s rodiči pomáháme žákům při profesní orientaci

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Třídní učitelé waldorfských tříd se pravidelně věnují žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve společných kolegiích každý týden popisují, hodnotí a řeší potřeby vybraných žáků a třídních kolektivů.

Na základě výsledků žáka třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP) 1. úrovně. Je-li tato podpora pro žáka nedostatečná, doporučí třídní učitel rodičům návštěvu Pedagogicko-psychologické poradny Plzeň (PPP), se kterou škola úzce spolupracuje.

Na základě předložených výstupů PPP rodiče mohou požádat o PPLP vyšší úrovně nebo o individuálně vzdělávací plán (IVP). PLPP nebo IVP poté sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel za podpory vedení školy stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Minimálními výstupy žáku s PLPP (případně IVP) se zabývá část IV ŠVP.

V rámci podpůrných opatření pro žáky s odlišným mateřským jazykem zajišťuje škola výuku češtiny pro cizince.

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Mimořádně nadaní žáci jsou integrováni v běžných waldorfských třídách školy a je jim věnována zvláštní individuální péče. Na doporučení školského poradenského zařízení může být mimořádně nadaným žákům sestaven individuální vzdělávací plán.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

Ve výuce jsou žáci podněcováni k intenzivnějšímu rozvíjení všech aktivit, pro něž má žák nadání či talent. Motivujeme ho k rozšiřování vědomostí a dovedností do větší hloubky, snažíme se, aby pracovali více samostatně a cílevědomě. Na žáka jsou kladeny vyšší nároky odpovídající jeho dovednostem a schopnostem, je zapojován vhodným způsobem do výuky (např. plnění náročnějších částí úkolů, pověření

vedením skupiny, samostatné bádání a zkoumání, vytvoření vzdělávacích skupin nadaných žáků i napříč ročníky). Nadaní žáci jsou podporováni i v mimoškolních aktivitách a jsou zapojováni do reprezentace školy (soutěže, představení, prezentace, aj.). U mimořádného nadání může ředitel školy na žádost rodičů a doporučení poradny přeřadit žáka do vyššího ročníku bez toho, aby absolvoval předchozí ročník. Žák však musí vykonat komisionální zkoušku.

UČEBNÍ PLÁN

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

- Rozložení časových dotací do předmětů pro jednotlivé vzdělávací oblasti a obory na 1. a 2. stupni je závazně stanoveno v následující tabulce.
- Další dvě tabulky popisují rozložení časových dotací a jejich rozdělení na epochovou a neepochovou výuku pro jednotlivé ročníky 1. a 2. stupně. Tyto tabulky mají do jisté míry doporučující charakter, závazně se rozložení stanovuje v tematickém plánu dané třídy na školní rok.
- V předmětu cizí jazyky se jako hlavní cizí jazyk se vyučuje Anglický jazyk, jako další cizí jazyk Německý jazyk. Oba jazyky jsou vyučovány od 1. třídy. Disponibilní časová dotace u předmětu cizí jazyky je na obou stupních v plné výši určena pro Německý jazyk.
- Časová dotace vzdělávacího oboru Člověk a zdraví je na 2. stupni rozdělena mezi předměty Hlavní vyučování (obor Výchova ke zdraví je úzce propojen s přírodopisem lidského těla) a Umění a pohyb (obor Tělesná výchova)
- Dějepis zahrnuje integrované téma Výchova k občanství, proto tento předmět čerpá celou hodinovou dotaci oblasti Člověk a společnost. Pro občanská témata bývá využívána vedlejší hodina.
- Kreslení forem čerpá dotaci v prvních třech ročnících z předmětu Český jazyk, je využíván pro přípravu psacího písma a uvolnění ruky pro psaní. Ve vyšších ročnících převažuje umělecká složka a rozvíjení představivosti, proto je zařazen do oblasti Umění a kultura.

Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s.

ROZDĚLENÍ ČASOVÝCH DOTACÍ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ A OBORŮ PODLE RVP JEDNOTLIVÝM PŘEDMĚTŮM - HODINY TÝDNĚ

Zkratka	Předmět	Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
H	Hlavní vyučování	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	15
		Matematika a její aplikace		20	15
		Člověk a jeho svět		12	-
		Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	2
		Informační a komunikační technologie		1	1
		Člověk a společnost	Dějepis	-	11
			Výchova k občanství		
		Člověk a příroda	Fyzika	-	21
			Chemie		
			Přírodopis		
Zeměpis					
<i>Disponibilní časová dotace</i>		5	7		
CELKEM - Hlavní vyučování		73	72		
U	Umění a pohyb	Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
			Výtvarná výchova		
		Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	8
		Člověk a svět práce		5	3
		<i>Disponibilní časová dotace</i>		0	9
CELKEM - Umění a pohyb		27	30		
C	Cizí jazyky	Cizí jazyk		9	12
		Další cizí jazyk		-	6
		<i>Disponibilní časová dotace</i>		9	2
		CELKEM - Cizí jazyky		18	20
CELKEM - VŠECHNY PŘEDMĚTY				118	122

Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s.

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE PRO PRVNÍ STUPEŇ, ROZDĚLENÍ NA EPOCHY A VEDLEJŠÍ HODINY

		CELKEM	Hlavní vyučování					Umění a pohyb				Cizí jazyky			
			CELKEM Hlavní vyučování	Jazyk a jazyková komunikace		Matematika a její aplikace	Člověk a jeho svět	Informační a komunikační technologie	CELKEM Umění a pohyb	Umění a kultura	Člověk a zdraví		CELKEM Umění a pohyb	Cizí jazyk	Další cizí jazyk
				Český jazyk a literatura							Tělesná výchova	Člověk a svět práce			
1. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	23	13										
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	9	1			1		5	2	2	1	3	1,5	1,5	
	celkem (hod/týdně)	21,0	13,0	7,7	4,3	1,0	0,0	5,00	2,0	2,0	1,0	3,00	1,5	1,5	
2. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	22	14										
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	9	1	1				5	2	2	1	3	1,5	1,5	
	celkem (hod/týdně)	21,0	13,0	8,3	4,7	0,0	0,0	5,00	2,0	2,0	1,0	3,00	1,5	1,5	
3. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	15	13	8									
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	13	4	3	1			5	2	2	1	4	2	2	
	celkem (hod/týdně)	25,0	16,0	8,0	5,3	2,7	0,0	5,00	2,0	2,0	1,0	4,00	2,0	2,0	
4. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	15	12	9									
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	13	3	2	1			6	3	2	1	4	2	2	
	celkem (hod/týdně)	25,0	15,0	7,0	5,0	3,0	0,0	6,00	3,0	2,0	1,0	4,00	2,0	2,0	
5. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	9	11	16									
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	14	4	2	1		1	6	3	2	1	4	2	2	
	celkem (hod/týdně)	26,0	16,0	5,0	4,7	5,3	1,0	6,00	3,0	2,0	1,0	4,00	2,0	2,0	

Waldorfská základní škola Dobromysl o.p.s.

TÝDENNÍ HODINOVÁ DOTACE PRO DRUHÝ STUPEŇ, ROZDĚLENÍ NA EPOCHY A VEDLEJŠÍ HODINY

		CELKEM	Hlavní vyučování						Umění a pohyb				Cizí jazyky					
			CELKEM Hlavní vyučování	Český jazyk a literatura	Jazyk a jazyková komunikace	Matematika a její aplikace	Informační a komunikační technologie	Člověk a společnost	Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	Člověk a příroda	CELKEM Umění a pohyb	Umění a kultura	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	Člověk a svět práce	CELKEM Umění a pohyb	Cizí jazyk
6. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	6	6		6			18								
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	17	5	2	2		1				7	3	2	2		5	3	2
	celkem (hod/týdně)	29,0	17,0	4,0	4,0		3,0			6,0	7,00	3,0	2,0	2,0		5,00	3,0	2,0
7. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	6	6		6			18								
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	17	5	2	2		1				7	3	2	2		5	3	2
	celkem (hod/týdně)	29,0	17,0	4,0	4,0		3,0			6,0	7,00	3,0	2,0	2,0		5,00	3,0	2,0
8. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	6	6		3			21								
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	19	6	2	2		1	1			8	3	2	3		5	3	2
	celkem (hod/týdně)	31,0	18,0	4,0	4,0		2,0	1,0		7,0	8,00	3,0	2,0	3,0		5,00	3,0	2,0
9. třída	epochové vyučování (týdny)	36	36	6	6		6	3		15								
	vedlejší hodiny (hod/týdně)	21	8	2	2	1	1			2	8	3	2	3		5	3	2
	celkem (hod/týdně)	33,0	20,0	4,0	4,0	1,0	3,0	1,0		7,0	8,00	3,0	2,0	3,0		5,00	3,0	2,0

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je podrobně popsáno ve Školním řádu - část E .

Nalezneme zde tyto kapitoly:

- Zásady průběžného hodnocení a hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčení
- Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- Stupně hodnocení prospěchu při převedení na klasifikaci a stupně hodnocení chování
- Zásady pro celkové hodnocení žáka na vysvědčení při použití slovního hodnocení
- Průběh a způsob hodnocení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

Školní řád je k dispozici v tištěné podobě v kanceláři školy a v elektronické podobě na webových stránkách školy.